

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

Συνεκδ. Υποθ. αρ. 1272/16, 1443/16,
1467/16, 1490/16 και 1491/16
24 Σεπτεμβρίου, 2024

[Α. ΖΕΡΒΟΥ, Δ.Δ.Δ.]

Αναφορικά με το Άρθρο 146 του Συντάγματος

Υπόθεση αρ. 1272/16

Μεταξύ:

ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ

Αιτήτρια,

ΚΑΙ

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Καθ' ης η αίτηση.

Υπόθεση αρ. 1443/16

Μεταξύ:

1. ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΡΤΕΜΗ
2. ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ
3. ΚΩΣΤΑΣ ΣΕΒΕΡΗΣ
4. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
5. ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΡΑΜΑΝΟΥ

Αιτητές,

ΚΑΙ

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Καθ' ης η αίτηση.

Υπόθεση αρ. 1467/16

Μεταξύ:

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗΣ

Αιτητής,

ΚΑΙ

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Καθ' ης η αίτηση.

Υπόθεση αρ. 1490/16

Μεταξύ:

ΧΡΙΣΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΤΣΗΣ

Αιτητής,

ΚΑΙ

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Καθ' ης η αίτηση.

Υπόθεση αρ. 1491/16

Μεταξύ:

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΥΠΡΗΣ

Αιτητής,

ΚΑΙ

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Καθ' ης η αίτηση.

Μ. Αντωνίου (κα), για Χρυσ αφίνης και Πολυβίου Δ.Ε.Π.Ε., για την αιτήτρια στην 1272/16.

Ρ. Ιάσονος, για Chrysses Demetriades & Co. LLC, για τους αιτητές στην 1443/16 και για Χρίστος Μ. Τριανταφυλλίδης, για τον αιτητή στην 1467/16.

Γ. Βαλιαντής και Χ. Παρασκευά (κα), για Λ. Παπαφιλίππου & Σία Δ.Ε.Π.Ε., για τους αιτητές στην 1490/16 και στην 1491/16.

Ρ. Πασιουρτίδη (κα), για Άντης Τριανταφυλλίδης & Υιοί Δ.Ε.Π.Ε., για την καθ' ης η αίτηση.

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Α. ΖΕΡΒΟΥ, Δ.Δ.Δ.: Με τις ανωτέρω προσφυγές, οι οποίες συνεκδικάζονται κατόπιν ενδιάμεσης απόφασης του Δικαστηρίου, ημερομηνίας 13.07.2022, οι αιτητές προσβάλλουν την απόφαση της καθ' ης η αίτηση να τους επιβάλει διοικητικά πρόστιμα για παραβάσεις του Ν.116(Ι)/2005¹ και του Ν.190(Ι)/2007².

Οι προσβαλλόμενες αποφάσεις λήφθηκαν από την καθ' ης η αίτηση κατά τη συνεδρία της ημερομηνίας 26.09.2016 και ήταν το αποτέλεσμα της έρευνας που η Επιτροπή διεξήγαγε για ενδεχόμενες παραβάσεις της

¹ Ο περί των Πράξεων Προσώπων που Κατέχουν Εμπιστευτικές Πληροφορίες και των Πράξεων Χειραγώγησης της Αγοράς (Κατάχρηση Αγοράς) Νόμος του 2005.

² Ο περί των Προϋποθέσεων Διαφάνειας (Κινητές Αξίες προς Διαπραγμάτευση σε Ρυθμιζόμενη Αγορά) Νόμος του 2007.

Τράπεζας Κύπρου Δημόσιας Εταιρείας Λτδ (αιτήτρια στην προσφυγή 1272/2016), των Διοικητικών Συμβούλων (αιτητές στις προσφυγές 1443/2016, 1467/2016 και 1491/2016) και του Οικονομικού Διευθυντή της (αιτητή στην προσφυγή 1490/2016) σχετικά με τη διατήρηση και/ή απεικόνιση της υπεραξίας της Uniastrum Bank.

Ειδικότερα, στην αιτήτρια στην προσφυγή 1272/2016 επιβλήθηκε διοικητικό πρόστιμο συνολικού ύψους €25.000 για διαπιστωθείσες παραβάσεις αναφορικά με την κατάρτιση και τη δημοσιοποίηση της εξαμηνιαίας οικονομικής της έκθεσης για την περίοδο που έληξε στις 30.06.2012, την ανακοίνωση στις 30.08.2012 των ενδιάμεσων συνοπτικών ενοποιημένων οικονομικών της καταστάσεων για την περίοδο που έληξε στις 30.06.2012, την ανακοίνωση στις 28.11.2012 των οικονομικών της αποτελεσμάτων για το εννιάμηνο που έληξε στις 30.09.2012 και τη δημοσιοποίηση στις 28.11.2012 της εννιαμηνιαίας οικονομικής της έκθεσης για την περίοδο που έληξε στις 30.09.2012.

Στους αιτητές 1-5 στην προσφυγή 1443/16 επιβλήθηκαν διοικητικά πρόστιμα ύψους €70.000, €50.000, €30.000, €30.000 και €30.000, αντίστοιχα και σε έκαστο εκ των αιτητών στις προσφυγές 1467/16,

1490/16 και 1491/16 επιβλήθηκαν διοικητικά πρόστιμα ύψους €70.000, για διαπιστωθείσα παράβαση αναφορικά με τη δήλωση, η οποία περιλαμβάνεται στην εξαμηνιαία οικονομική έκθεση της Τράπεζας για την περίοδο που έληξε στις 30.06.2012.

Εναντίον των προσβαλλομένων αποφάσεων οι αιτητές εγείρουν αριθμό λόγων ακύρωσης, μεταξύ αυτών και τον ισχυρισμό ότι, κατά τη λήψη των προσβαλλομένων αποφάσεων, η σύνθεση της καθ' ης η αίτηση έπασχε λόγω παράβασης της αρχής της αμεροληψίας, συνεπεία κωλύματος που είχε η Προέδρος της Επιτροπής κατά τον ουσιώδη χρόνο σε ότι αφορά τη σχέση της με την Τράπεζα, αιτήτρια στην προσφυγή 1272/2016.

Ταυτόσημος λόγος ακύρωσης εγέρθηκε και σε αριθμό άλλων προσφυγών, στις οποίες εκδόθηκαν από το Διοικητικό Δικαστήριο αντίθετες αποφάσεις με αποτέλεσμα να καταχωριστούν αντίστοιχες εφέσεις ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Κατόπιν αιτήματος των διαδίκων, οι ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου συνεκδικαζόμενες υποθέσεις ορίστηκαν κατ' επανάληψη για Μνεία, εν αναμονή της απόφασης επί των εν λόγω εφέσεων, με τους ευπαιδευτούς δικηγόρους

όλων των διαδικών να συμφωνούν ότι η τελεσίδικη επίλυση του ζητήματος από το Ανώτατο Δικαστήριο θα είναι καθοριστική και για το εδώ επίδικο ζήτημα.

Κατά τη δικάσιμο της 29.04.2024, η ευπαίδευτη δικηγόρος της καθ' ης η αίτηση πληροφόρησε το Δικαστήριο ότι έχουν εκδοθεί οι αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου **Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου ν Τράπεζας Κύπρου Δημόσιας Εταιρείας Λτδ κ.ά., ΕΔΔ αρ. 146/2021, ημερ. 15.03.2024** και **Τράπεζας Κύπρου Δημόσιας Εταιρείας Λτδ ν Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, ΕΔΔ αρ. 99/22, ημερ. 15.03.2024**, στις οποίες κρίθηκε ως πάσχουσα η σύνθεση της καθ' ης η αίτηση λόγω ιδιάζουσας σχέσης της Προέδρου της Επιτροπής με την Τράπεζα και παραβίασης της αρχής της αμεροληψίας.

Συγκεκριμένα, στην ΕΔΔ αρ. 146/2021, το Ανώτατο Δικαστήριο, εξετάζοντας τη σχέση της Προέδρου με την Τράπεζα υπό το πρίσμα του άρθρου 42 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου

(Ν.158(Ι)/99)³, έκρινε τα ακόλουθα, τα οποία υιοθέτησε και στην ΕΔΔ αρ. 99/22:

«Η παρούσα περίπτωση, ως εκ των ιδιαίτερων γεγονότων της, εμπίπτει κατά κύριο λόγο κάτω από τη γενική αρχή που προβλέπεται στο **άρθρο 42(1)** του **Νόμου**, αλλά και κάτω από το **εδάφιο (2)** αυτού, ειδικά, ως εκ της ύπαρξης της «ιδιάζουσας σχέσης», που έχει προηγουμένως διαπιστωθεί. Τοιουτοτρόπως, διαπιστώνεται παραβίαση της αρχής της αμεροληψίας, από την Επιτροπή όσον αφορά την υπό αναφορά απόφαση της ημερομηνίας 30.9.2013. Εν προκειμένω, έπασχε η σύνθεση της εφεσείουσας Επιτροπής, ως εκ της συμμετοχής σε αυτή κατά τον, ως άνω, ουσιώδη χρόνο, της Προέδρου της, κ. Καλογήρου. Ο τρίτος, αντικειμενικός παρατηρητής, εύλογα, μπορούσε να θεωρήσει ότι με δεδομένες τις περιστάσεις, ανωτέρω, που περιέβαλλαν τη συγκεκριμένη δανειακή σχέση της κ. Καλογήρου με την Τράπεζα, ενδεχομένως η κρίση της, κατά τη λήψη της υπό αναφορά απόφασης της Επιτροπής, να μην ήταν αμερόληπτη. Οπωσδήποτε, οι εν λόγω περιστάσεις δεν θα του άφηναν αδιάφορο. Εύλογα, θα δημιουργείτο στη σκέψη του η ύπαρξη κλίματος αντιπαράθεσης, ενδεχομένως και προβληματισμός κατά πόσο η Πρόεδρος της Επιτροπής κατά την άσκηση των καθηκόντων της θα διατηρούσε την αμεροληψία της ή ασυναίσθητα θα ενεργούσε μεροληπτικά στη διαμόρφωση της κρίσης της έναντι της Τράπεζας.

³ 42.—(1) Κάθε διοικητικό όργανο που μετέχει στην παραγωγή διοικητικής πράξης πρέπει να παρέχει τα εχέγγυα της αμερόληπτης κρίσης.

(2) Δε μετέχει στην παραγωγή διοικητικής πράξης πρόσωπο που έχει ιδιάζουσα σχέση ή συγγενικό δεσμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι και του τέταρτου βαθμού ή βρίσκεται σε οξεία έχθρα με το άτομο που αφορά η εξεταζόμενη υπόθεση ή που έχει συμφέρον για την έκβασή της.

(3) Η κατά το εδάφιο (2) πιο πάνω, συμμετοχή σε διοικητικό όργανο επιτρέπεται, όταν η διοικητική πράξη δεν μπορεί να εκδοθεί από άλλο, κατά νόμο αρμόδιο όργανο ή όταν το αρμόδιο συλλογικό όργανο δεν μπορεί να συνέλθει επειδή δε θα υπάρχει απαρτία.

Πρόκειται για το «τεκμήριο του επηρεασμού» στο οποίο γίνεται αναφορά στην υπόθεση **Δημοκρατία ν. Σολωμού**. Όπως αναφέρεται στο προαναφερθέν σύγγραμμα **του Ι.Γ. Μαθιουδάκη, στην παράγραφο 157**, η διασφάλιση της αρχής της αμεροληψίας «ενισχύει την έξωθεν καλή μαρτυρία», ενώ συγχρόνως, «προστατεύει και τον φορέα του οργάνου από ψυχοφθόρες συνειδησιακές συγκρούσεις ενόψει ηθικών, οικονομικών και επαγγελματικών αντικρουόμενων παραγόντων». Η πιο πάνω κατάληξη σε σχέση με την Επιτροπή και την Πρόεδρο της, κα Καλογήρου, πλήττει, ευθέως, τη νομιμότητα της απόφασης της Επιτροπής καθόσον αφορά και τους εφεσίβλητους 2 έως 7, εξ υπαιτιότητας των οποίων διαπιστώθηκε η ευθύνη της Τράπεζας, για την οποία της επιβλήθηκε το συγκεκριμένο διοικητικό πρόστιμο. Ως εκ της ακύρωσης της εν λόγω απόφασης της Επιτροπής, παραμένει μετέωρη κάθε απόφαση που αφορά έκαστο των συγκεκριμένων εφεσιβλήτων.

Εν κατακλείδι, στην περίπτωση αυτή υπήρξε παραβίαση, σε σχέση με όλους τους εφεσίβλητους, της θεμελιακής αρχής της αμεροληψίας. Μάλιστα, στο σημείο αυτό, μπορεί να λεχθεί πως δεν δικαιολογείται οποιαδήποτε διάκριση, ως προς την εφαρμογή της πιο πάνω αρχής, μεταξύ ενός Δικαστηρίου και μιας Διοικητικής Αρχής. Πόσον μάλλον, όταν η Διοικητική Αρχή έχει το κύρος και τις εξουσίες της Επιτροπής, που της επιτρέπουν να επιβάλλει διοικητικά πρόστιμα, υπό τη μορφή τιμωρητικών κυρώσεων. Επομένως, εφαρμόζεται και εν προκειμένω, ό,τι ελέχθη στην αγγλική υπόθεση **Ex p Pinochet Ugarte (No.2) (1999) 1 All E.R. 577**, όπου στη **σελίδα 588** αναφέρονται τα εξής: «There is no room for fine distinctions if Lord Hewart CJ's famous dictum is to be observed: it is 'of fundamental importance that justice should not only be done, but should manifestly and undoubtedly be seen to be done'»

(see *R. v. Sussex Justices, ex p McCarthy* [1924] 1 KB 256 at 259, [1923] All E.R. Rep. 233 at 234". Η πιο πάνω διατύπωση, μεταφέρει το διαχρονικό αξίωμα ότι η δικαιοσύνη δεν πρέπει μόνο να απονέμεται, αλλά και να φαίνεται ότι απονέμεται. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως έχει ήδη διαπιστωθεί δεν τηρήθηκε η αρχή της αντικειμενικής αμεροληψίας.[...]».

Βάσει της ανωτέρω κατάληξης του Ανωτάτου Δικαστηρίου, η ευπαίδευτη δικηγόρος της καθ' ης η αίτηση, κατά τη δικάσιμο της 29.04.2024, δήλωσε στο Δικαστήριο ότι, δοθείσας της διαπίστωσης περί πάσχουσας σύνθεσης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, δεν θα υποστηρίξει τη νομιμότητα των προσβαλλομένων αποφάσεων.

Η ανωτέρω δήλωση της κας Πασιουρτίδη δεν δεσμεύει το Δικαστήριο, το οποίο, λόγω του εξεταστικού χαρακτήρα της διαδικασίας συμφώνως του Άρθρου 146 του Συντάγματος, οφείλει να καταλήξει στα δικά του συμπεράσματα, τόσο επί των νομικών ζητημάτων όσο και επί των γεγονότων και να εκδώσει απόφαση ως προς τη νομιμότητα της υπό αμφισβήτηση πράξης (**Φινόπουλος ν Δημοκρατίας, Συνεκδ. Υποθ. αρ. 1729/11 κ.ά., ημερ. 10.12.2013**).

Δοθέντος ότι η καθ' ης η αίτηση δεν απέδειξε ότι, κατά τον χρόνο λήψης των εδώ προσβαλλομένων αποφάσεων, οι περιστάσεις, υπό τις οποίες το Ανώτατο Δικαστήριο κατέληξε στη διαπίστωση περί ιδιάζουσας σχέσης της Προέδρου με την αιτήτρια στην προσφυγή 1272/16 που καθιστούσε πλημμελή τη σύνθεση της Επιτροπής λόγω παραβίασης της αρχής της αντικειμενικής αμεροληψίας, είχαν καθορισμένη ποτε τρόπο αλλάξει, δεν παρέχεται περιθώριο διαφοροποίησης από την κρίση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Λαμβάνοντας δε υπόψη ότι όλες οι προσβαλλόμενες αποφάσεις λήφθηκαν κατά την ίδια συνεδρία της Επιτροπής, η διαπίστωση πλημμέλειας ως προς τη σύνθεση αυτής καθιστά ακυρωτέα τα επιβληθέντα, όχι μόνο στην Τράπεζα, αλλά και στους λοιπούς αιτητές διοικητικά πρόστιμα, με την εξέταση οποιουδήποτε άλλου θέματος έχει τεθεί να παρέλκει.

Συνακόλουθα, οι προσφυγές επιτυγχάνουν και οι προσβαλλόμενες αποφάσεις ακυρώνονται. Εναντίον της καθ' ης η αίτηση επιδικάζονται έξοδα ύψους €1.700 πλέον Φ.Π.Α. σε κάθε προσφυγή.

A. ZEPBOY, Δ.Δ.Δ.